O'ZBEKISTON RESPUBLIKASI
OLIY TA'LIM, FAN VA INNOVATSIYALAR VAZIRLIGI
NAMANGAN DAVLAT UNIVERSITETI

5120100 – Filologiya va tillarni o'qitish (o'zbek tili) sirtqi ta'lim yo'nalishi bitiruvchilarining maxsus (majburiy) fanlar bo'yicha attestatsiya sinovi

DASTURI

2024/2025 o'quv yili

Tuzuvchilar:

Uluqov N. – NamDU Filologiya fakulteti, o‘zbek tili va adabiyoti kafedrasi professori, f.f.d.

Sulaymonov M. – NamDU Filologiya fakulteti, o‘zbek tili va adabiyoti kafedrasi dotsenti

Qo‘ziyev U. – NamDU Filologiya fakulteti, o‘zbek tili va adabiyoti kafedrasi mudiri

Taqrizchilar:

Sh.Iskandarova	Farg‘ona davlat universiteti professori, f.f.d.
B.Mengliyev	Toshkent Amaliy fanlar universiteti professori, f.f.d.

5120100 - Filologiya va tillarni o‘qitish (o‘zbek tili) ta’lim yo‘nalishi bitiruvchilarining fanlararo yakuniy davlat attestatsiya sinovi dasturi o‘zbek tili va adabiyoti kafedrasining 2025-yil «6» yanvar dagi № 6 -sonli majlisida muhokama qilingan hamda tasdiqqa tavsiya etilgan.

O‘zbek tili va adabiyot kafedrasi mudiri **U.Qo‘ziyev**

5120100 - Filologiya va tillarni o‘qitish (o‘zbek tili) ta’lim yo‘nalishi bitiruvchilarining fanlararo yakuniy davlat attestatsiya sinovi dasturi filologiya fakultetining 2024-yil 7 - yanvar dagi № 6 -sonli majlisida muhokama qilingan hamda tasdiqqa tavsiya etilgan.

5120100 - Filologiya va tillarni o‘qitish (o‘zbek tili) ta’lim yo‘nalishi bitiruvchilarining fanlararo yakuniy davlat attestatsiya sinovi dasturi Namangan davlat universiteti Kengashining 2024-yil «30» yanvar dagi № 6 sonli majlisida muhokama qilinib, tasdiqlangan.

Kengash kotibi **A.To‘xtabayev**

I. UMUMIY QOIDALAR

1. 5120100 - Filologiya va tillarni o‘qitish (o‘zbek tili)ta’lim yo‘nalishi bitiruvchilarining maxsus (majburiy) fanlar bo‘yicha attestatsiya sinovi dasturi (keyingi o‘rinlarda – **Dastur**) O‘zbekiston Respublikasi Vazirlar Mahkamasining 2024-yil 13-dekabrdagi 836-sonli qarori bilan tasdiqlangan “Oliy ta’lim tashkilotlari bitiruvchilarining yakuniy davlat attestatsiyasini o‘tkazish tartibi to‘g‘risida”gi Nizom, Oliy va o‘rta maxsus ta’lim vazirining 2020-yil 14-avgustdagi 418-sonli buyrug‘i bilan tasdiqlangan “5120100 - Filologiya va tillarni o‘qitish (o‘zbek tili) bakalavriat ta’lim yo‘nalishining malaka talablari” (keyingi o‘rinlarda – **Malaka talablar**) hamda Namangan davlat universiteti Kengashining 2022-yil 30-avgustdagi 1-sonli majlisida tasdiqlangan ta’lim yo‘nalishi o‘quv rejasining (keyingi o‘rinlarda – **O‘quv rejasi**) majburiy fanlar blokidagi umumkasbiy va ixtisoslik fanlari o‘quv dasturlari asosida tuzildi.

2. Maxsus (majburiy) fanlar bo‘yicha attestatsiya sinovi (keyingi o‘rinlarda – **Attestatsiya sinovi**) O‘zbekiston Respublikasining oliy ta’limga oid qonun hujjatlarida belgilangan tartibga ko‘ra, bitiruvchilarning Yakuniy davlat attestatsiyasi sinovlaridan biri hisoblanib, unda ta’lim yo‘nalishi xususiyati, iqtidori va xohishiga ko‘ra bitiruv malakaviy ishi yozish istagini bildirmagan, o‘quv rejasidagi fanlarni va ta’lim dasturlarini to‘liq o‘zlashtirgan, belgilangan kreditlarni to‘plagan hamda to‘lov-kontrakt shartlarini to‘liq bajargan bitiruvchi kurs talabalariga ishtirok etish uchun ruxsat beriladi.

3. Attestatsiya sinovi universitet Kengashi tomonidan tasdiqlangan 5120100 - Filologiya va tillarni o‘qitish (o‘zbek tili)ta’lim yo‘nalishi o‘quv rejasining majburiy fanlar bloki tarkibidagi umumkasbiy va ixtisoslik fanlar o‘quv dasturlari asosida o‘tkaziladi.

4. Attestatsiya sinovi fanlar mazmuniga qo‘yiladigan talablar bilan bir qatorda, talaba tayyorgarligining Malaka talablarida bitiruvchiga qo‘yiladigan umumiy talablarga javob bera olish darajasini aniqlashga yo‘naltiriladi.

II. ATTESTATSIYA SINOVI SHAKLI VA MUDDATI

5. 2024/2025 o‘quv-yilida 5120100 - Filologiya va tillarni o‘qitish (o‘zbek tili) ta’lim yo‘nalishi bitiruvchilarining Attestatsiya sinovi axborot texnologiyalarini tatbiq etgan holda test shaklda o‘tkaziladi.

6. O‘quv yili yakuniga qadar Attestatsiya sinovi shakli o‘zgartirilishi mumkin emas.

7. Attestatsiya sinovi universitet o‘quv jarayoni grafigiga asosan, o‘quv ishlari prorektori tomonidan tasdiqlangan muddatlarda o‘tkaziladi va kamida bir oy oldin talabalarga yetkaziladi.

8. Attestatsiya sinovi Namangan davlat universiteti bazasida, talabalar sig'imiga qo'yiladigan texnik talablarga mos, Attestatsiya sinovi shaklidan kelib chiqib jihozlangan o'quv xonalari (hudud)da o'tkaziladi.

III. ATTESTATSIYA SINOVI SAVOLNOMASI

9. Attestatsiya sinovi savolnomasi ta'lim yo'nalishi Malaka talablarining
- bakalavrlarning tayyorgarlik darajasiga;
- kasbiy faoliyatga;
- umumkasbiy va ixtisoslik fanlariga qo'yilgan talablarni qamrab oladi.

10. Attestatsiya sinovi savolnomasi ta'lim yo'nalishi O'quv rejasida keltirilgan quyidagi umumkasbiy va ixtisoslik fanlar dasturlari asosida shakllantirildi:

I. Umumkasbiy fanlar

O'zbek folklori

1. Xalq og'zaki ijodi – so'z san'ati.
2. Folklorning o'ziga xos xususiyatlari.
3. Mif va uning badiiy talqinlari.
4. Afsona, rivoyat va naqllarning janriy belgilari.
5. O'zbek marosim folklorining janrlar tarkibi va poetik xususiyatlari.
6. Xalq dostonlari.
7. Qahramonlik dostonlarining g'oyaviy-badiiy xususiyatlari.
8. Romanik dostonlarning g'oyaviy-badiiy xususiyatlari.
9. Kitobiy dostonlarning xalq ma'naviy hayotidagi o'rni.
10. Xalq ertaklari.
11. Qo'shiq va lirika atamalari haqida.
12. Mehnat qo'shiqlari va termalar.
13. Lirik qo'shiqlar.
14. Xalq maqollari, topishmoqlar va chaldirmoq janri.
15. Xalq og'zaki ijodida hajviy janrlar.
16. Latifa va lof janrlarining o'ziga xos xususiyatlari.
17. Askiya.

O'zbek dialektologiyasi

18. "O'zbek dialektologiyasi" fanining maqsad va vazifalari.
19. Transkripsiya.
20. Transkripsiya turlari.
21. O'zbek shevalari tasnifi va ularning o'rganilishi.
22. O'zbek shevalarini tasniflashda yetakchi tamoyillar: O'zbek shevalari fonetikasi va fonetik qonuniyatlar.

23. O'zbek shevalari leksikasi va leksikografiyasi.
24. O'zbek shevalari morfologiyasi,
25. O'zbek shevalari so'z yasalishi
26. O'zbek shevalari sintaksisi.
27. O'zbek shevalarining morfologik xususiyatlari.
28. Qarluq-chigil-uyg'ur lahjasining muhim xususiyatlari
29. Qipchoq, o'g'uz lahjalarining muhim xususiyatlari.
30. Areal lingvistika.
31. Areal lingvistikaning til va shevalarni o'rganish usullari.
32. Izoglossa tushunchasi.
33. Dialektal xarita va atlas, uning yaratilish tarixi va ahamiyati.
34. O'zbekiston Respublikasida areal lingvistikaning vujudga kelishi va rivojlantirilishi.
35. Lingvistik geografiya.
36. Adabiy til va dialekt munosabati.

Hozirgi o'zbek adabiy tili

37. Nutqning fonetik bo`linishi va fonetik birliklari.
38. Tilning lug`aviy sathi va lug`aviy birliklari.
39. Tilning grammatik sathi.
40. Grammatik ma'no va grammatik shakl.
41. Tilshunoslik fani.
42. Tilning vazifalari.
43. Til birliklari va nutq birliklari.
44. Tilning fonetik-fonologil sathi.
45. Fonologiya va fonetika.
46. Fonema va fonema variantlari.
47. Fonetik hodisalar.
48. Til taraqqiyotidagi fonetik o`zgarishlar.
49. Leksikografiya va frazeografiya.
50. Lug`atlar.
51. Morfologiya.
52. So`z turkumlari.
53. Tilning sintaktik sathi.
54. Sintaksis.
55. So`z birikmasi va gap.
56. Abbreviatura.
57. Grammatik birlik turkumlari.
58. Grammatik turkumlar.
59. Yordamchi so'zning shakliy xususiyatiga ko'ra turlari.
60. Leksema ko'rinishli yuklamalar.
61. Leksemalarning sintaktik tasnifi.
62. Leksema-morfemalar.

63. Morfologik tasnif.
64. Morfologiya.
65. Morfonema.
66. Morfonologiya.
67. Mustaqil turkum.
68. Oraliq uchinchi kategoriyasi.
69. Otning tasniflovchi kategoriyalari.
70. Otning funksional shakllari.
71. Otning xususiy lug'aviy shakllari.
72. Ravishlarda shakl yasalishi.
73. Ravishlarning affiksal yasalishi muammosi.
74. Sintetik tillar. Son turlari .
75. Subyektiv baho shakli.
76. So'z-gap.
77. So'z–gap tasnifi.
78. So'zlarni turkumlarga ajratish tamoyillari.
79. So`z birikmasi.
80. Gap.
81. Gap bo`laklari.
82. Sodda gapning murakkablashuvi.
83. Murakkab sintaktik butunlik.
84. Qo`shma gap.
85. Qo`shma gap, uning lisoniy turlari va xususiyatlari.
86. O`zga gapli qurilmalar.
87. Murakkab qo`shma gap va uning turlari.
88. Uyushgan gap va uning lisoniy sintaktik sistemasidagi o`rni.
89. Sintaksis va punktuatsiyaning o`zaro munosabati.
90. Asosiy sintaktik birliklar.

Jahon adabiyoti

91. Antik adabiyot
92. Yunon adabiyot
93. Rim adabiyoti
94. Epos
95. Homer"Iliada""Odisseya"
96. Shumerlar yodgorliklari
97. Akkadlar
98. MesopotamiyaBobilOssuriya
99. "Bilgamish"
100. "Avesto"
101. "Mahobxorat"
102. "Ramayana"
103. "Panchatantra""Kalila va Dimna"

104. Piramidalar kitobi, mif, mif va ertak,
105. Mifologik maktab
106. "Nemis mifologiyasi"
107. Lotin tili
108. "Metamorfozalar"
109. Qahramonlik eposi
110. Kelt eposi
111. Drama
112. Tragediya
113. Komediya
114. Tragikomediya
115. Trilogiya
116. Ritsar-kurtuaz adabiyoti,
117. Ritsarlik romanlari
118. Shahar adabiyoti
119. Klassitsizm
120. Uch birlik qonuni
121. " Yuksak janrlar"
122. "Tuban janrlar"
123. Epigramma
124. Barokko
125. Ma'rifatchilik
126. Romantizm
127. Romantik qahramon
128. Tarixiy roman
129. Realizm
130. Tanqidiy realism
131. Novella
132. Satira
133. Modernizm
134. Dekadans
135. XX asrning yetakchi oqimlari
136. Elitar (xos) san'at
137. "San'at san'at uchun" g'oyasi
138. Modernizm ildizlari
139. Modernizm yo'nalishlari
140. Dadaizm
141. Kubizm
142. Futurizm
143. Abstraksionizm
144. Syurrealizm,
145. Pozitivizm
146. Dekadent
147. Naturalizm

148. Impressionizm
149. Simvolizm
150. Ijtimoiy drama
151. Modernizm
152. Ekzistensializm
153. Absurd falsafasi
154. Poema
155. She'riy roman
156. Qissa
157. Tarixiy drama
158. Biografik asar
159. Sharq mavzusi
160. Epopeya

Tilshunoslik nazariyasi

161. Tilshunoslik va uning fanlar tizimidagi o`rni.
162. Tilning ichki tuzilishi va vazifalari.
163. Til va nutq.
164. Til va jamiyat.
165. Til va tafakkur.
166. Tillar tasnifi va tasnif turlari.
167. Fonetika.
168. Fonologiya.
169. Nutq tovushlarining tasnifi.
170. Nutqning fonetik bo`linishi.
171. Fonetik hodisalar.
172. Yozuv va uning taraqqiyoti.
173. Grafika.
174. Orfoepiya va orfografiya.
175. Leksikologiya va uning o`rganish sohasi.
176. Leksemaning ma'no tuzilish.
177. Leksik polisemiya.
178. Leksik birliklarning shakl va ma'no munosabatiga ko`ra turlari.
179. Frazeologiya.
180. Til lug`at tarkibining tasnifi va tavsifi.
181. Terminologiya.
182. Leksikografiya va frazeografiya.
183. Morfemika.
184. Morfema va morfemalar tasnifi.
185. So`z yasalishi.
186. Grammatika va uning tarkibiy qismlari.
187. So`z turkumlari.

188. Sintaksis.
189. Sintaktik munosabat.
190. Sintaktik birliklar.
191. Til va jamiyat.
192. Til - ijtimoiy hodisa.
193. Tillarning taraqqiyoti.
194. Til va tafakkur.
195. Til fikr ifodasi va manbai sifatida.
196. Psixolingvistika.
197. Tilning semiotik tabiati.
198. Til – belgilar tizimi.
199. Tilning ichki tuzilishi.
200. Til sathlari.

Adabiyotshunoslik nazariyasi

201. Adabiyotshunoslik fanining maqsad va vazifalari.
202. Badiiy asar – adabiyotshunoslik obyekti.
203. Adabiyotshunoslikning tarkibiy qismlari.
204. Adabiyot spetsifikasi
205. Inson – adabiyotning asosiy ob'ekti.
206. San'atning estetik hodisa ekanligi.
207. Adabiyotshunoslik va adabiy jarayon.
208. Adabiy-nazariy tafakkur tarixi haqida.
209. Qadimgi davr adabiyotshunosligi.
210. Badiiy asar tarkibi
211. Sharq adabiyotshunosligi: ilmi aruz, ilmi qofiya, ilmi bade'.
212. Tazkiralar – Sharq adabiyotshunosligi muhim manbasi.
213. G'arb adabiyotshunosligi.
214. Bualo, Belinskiy tadqiqotlari.
215. Gegel "Estetika"si.
216. Shakl va mazmun – adabiyot asosi.
217. Mavzu – badiiy asarda muayyan voqelik.
218. Hayot voqeligi – badiiy asarlar uchun asosiy mavzu.
219. Adabiyotdagi abadiy va davriy mavzular.
220. Badiiy tafakkur va obraz – san'atga xos hodisa.
221. Adabiyotda obrazning aks etishi.
222. Inson – adabiyotdagi asosiy obraz.
223. Obraz – adabiy qahramon.
224. Asardagi asosiy va boshqa qahramonlar.
225. Personaj, xarakter, tip.
226. Realistik va romantik, fantastik va majoziy obrazlar.
227. "Xronotop"ning lug'aviy va istilohiy ma'nosi,
228. Badiiy asarda epik tafakkur ko'lami.

229. Badiiy asarda mavzu va g'oya tasnifi.
230. Voqelik kechadigan makonni cheksizligi,
231. Badiiy asarda makon va zamon.
232. Poetik nutq va badiiy asar masalasi.
233. Poetik nutqqa xos alomatlar.
234. Poetik nutqda emotsionallik.
235. Badiiylik – obrazlilik.
236. Badiiy nutq tarkibi: nasr va nazm.
237. Badiiy asar pafosi va nutq munosabati.
238. Muallif va qahramonlar nutqidagi individuallik, dialogik va monologik nutq.
239. Adabiy tur va janrlar takomili haqida.
240. Lirika va inson ruhiyati, his– T uyg'ulari haqida.
241. Lirik (she'riy) turga oid asarlar tarkibining o'ziga xosliklari.
242. Siyosiy, intim, tabiat lirikasi haqida.
243. Lirizm va dramatizm.
244. Epik turga mansub asarlarning tuzilishi.
245. Drama, uning janrlari.
246. Ijodiy uslub – hayot hodisalarini tanlash va ularga muayyan dunyoqarash asosida yondashish, talqin qilish yo'li.
247. Realizm va romantizm ijodiy uslubi.
248. Sharq adabiyotida romantizm ijodiy uslubi.
249. Klassitsizm yo'nalishi.
250. Naturalizm, sentimenalizm yo'nalishi.
251. Ijodkor uslubi.
252. Ijod psixologiyasi haqida.
253. Ijodni anglash. Ijodkor laboratoriyasi.

O'zbek adabiyoti tarixi

254. Mumtoz adabiyoti genezisi, shakllanishi va taraqqiyoti.
255. Mumtoz adabiyotning diniy– T asavvufiy va ilmiy manbalari.
256. Mumtoz she'r, mavzu va obraz, badiiy uslub tushunchalari.
257. Eng qadimgi davrlardan XIII asrgacha bo'lgan adabiyot.
258. Islomgacha bo'lgan davr adabiyoti.
259. Yozma yodgorliklar.
260. Islom madaniyatining shakllanishi va ilk musulmon Uyg'onish (Renessansi) davri. XIII- XV asrlar adabiyoti.
261. Oltin O'rda o'zbek adabiyoti.
262. Sayfi Saroyi ijodi.
263. Agiografik asarlar – badiiy nasr namunasi sifatida.
264. Qutbning „Xusrav va Shirin'' asari.
265. O'zbek adabiyotida noma janri.

266. Agiografik asarlar – badiiy nasr namunasi sifatida.
267. Qutbning „Xusrav va Shirin'' asari.
268. O'zbek adabiyotida noma janri.
269. Atoyi va Sakkokiy ijodi.
270. Lutfiy va Husayniy ijodi.
271. XVI-XIX asrning ikkinchi yarmigacha (1865-yil) bo'lgan davr adabiyoti.
272. Bobur hayoti va adabiy merosi.
273. Buxoro adabiy muhitining xos xususiyatlari.xoja ijodi.
274. Qul Ubaydiy ijodiy merosi manbalari.
275. Mashrab va So'fi Olloyor adabiy merosi.
276. Xiva adabiy muhitidagi madaniy hayot .
277. Abulg'ozi Bahodirxon ijodi.
278. Munis va Ogahiy ijodiy faoliyati ijodi.
279. Gulxaniy va Uvaysiy adabiy merosi.
280. Mohlaroyim Nodira va Muhammad Alixon(Xon) ijodi.

O'zbek tili tarixi

281. Qadimgi turkiy til,yozma manbalari.
282. Grafika.
283. Qadimgi turkiy til fonetikasi: unli va undoshlar tizimi.
284. Qadimgi turkiy til leksikasi.
285. Qadimgi turkiy til morfologiyasi: ot-so'z turkumi, sifat so'z turkumi.
286. Son so'z turkumi.
287. Olmosh so'z turkumi.
288. Fe'l so'z turkumi.
289. Ravish.
290. Yordamchi so'zlar turkumi.
291. Qadimgi turkiy tilda gap qurilishi.
292. Sodda gap va gap bo'laklarining qo'llanishi
293. O'zbek tili tarixining manbalari.
294. O'zbek tilining tarixiy fonetikasi.
295. So'z birikmasi va gap.
296. Gap bo'laklari.
297. Gap turlari.
298. Murakkablashgan gaplar
299. Hozirgi adabiy jarayon va yangi o'zbek adabiyoti
300. Hozirgi adabiy jarayon kursining maqsad va vazifalari.
301. Hozirgi adabiy jarayon va ijodiy jarayon tushunchalari.
302. Globallashuv davri o`zbek adabiyoti.
303. Modern adabiyoti mohiyati: falsafiy-estetik asoslari.
304. Hozirgi jahon romanchiligi.
305. Hozirgi o`zbek romanchiligi.

306. Hozirgi qissachilikdagi yetakchi tamoyillar.
307. Hozirgi hikoyachilikdagi yangilanish tamoyillari.
308. Hozirgi o`zbek she`riyatida janrlar.
309. Hozirgi o`zbek nasrida ocherk va essening o'rni.
310. Hozirgi o`zbek nasrida memuar asarlarning o'rni va vazifasi.
311. Dramatik asarlarda davr va shaxs muammosi.
312. Hozirgi adabiy jarayonda uslub va yo'nalishlar.
313. Hozirgi adabiy jarayonda adabiy tanqidning o'rni.
314. Abdulla Qodiriy – o'zbek romanchiligining asoschisi.
315. Cho'lpon nasri va dramaturgiyasi.
316. G'afur G'ulom lirikasi.
317. Usmon Nosir she`riyati.
318. Oybek poeziyasi.
319. Abdulla Qahhor hikoyalari.
320. Hamid Olimjon she'riyati.
321. Mirtemir she'riyati.
322. Zulfiya ijodi.
323. Said Ahmadning hikoyanavislik mahorati.
324. Asqad Muxtor ijodi. Odil Yoqubov ijodi.
325. Pirimqul Qodirov nasri.
326. Erkin Vohidov she'riyati.
327. Shukur Xolmirzayev nasri.
328. Abdulla Oripov she'riyati.
329. O'tkir Hoshimov qissalari.
330. Rauf Parfi ijodi.
331. Tog'ay Murod qissa va hikoyalari.
332. Halima Xudoyberdiyeva she'riyati.
333. Erkin A`zamov qissalari.
334. Shavkat Rahmon she`riyatida falsafiylik.
335. Xurshid Davron she`riyati.
336. Usmon Azim dramalari.
337. Faxriyor she'riyati.
338. Iqbol Mirzo she'riyati.
339. Ulug'bek Hamdam ijodi.
340. Zulfiya Qurolova hikoyalari.
341. Zebo Mirzayeva she'riyati.

O'zbek tili va adabiyotini o'qitish metodikasi

342. Ona tili ta'limi jarayonini tashkil etishning huquqiy-me'yoriy asoslari.
343. Zamonaviy o'zbek tili o'qituvchisiga qo'yiladigan kasbiy talablar.
344. O'zbek tili fanini o'qitish tamoyillari va yondashuvlar.
345. Ona tilini o'qitish metodlari tasnifi, turlari va mazmuni.
346. Ona tili darslarining tiplari.

347. Ona tili ta'limi vositalari.
348. Ona tilidan uzviylashtirilgan DTS mazmuni.
349. Umumiy o'rta ta'lim maktablari, litseylari va kollejlarining "Ona tili" darsliklari mazmuni.
350. O'quvchilarning nutqiy kompetentsiyalarini shakllantirish va rivojlantirish usullari. Yozma nazorat ishi turlari va ularni o'tkazishning zamonaviy usullari.
351. Darsdan tashqari ishlarni tashkil qilish metodikasi.
352. Adabiyot o'qitish metodikasining umumnazariy masalalari.
353. Adabiyot o'qitish metodikasining tarixi va shakllanish taraqqiyoti.
354. Ta'lim bosqichlarida adabiyot kursining mazmuni va qurihshi.
355. Adabiyot o`qitish metodlarini rivojlangan davlatlar o`quv yurtlaridagi ilg`or metodlar bilan qiyoslab o`rganish.
356. Pedagogik innovatsion texnologiyalar va adabiy ta`lim.
357. Adabiy asarni o`qitishning shakliga va mazmuniga ko`ra turlari.
358. Badiiy asarni tahlil qilish.
359. Tahlil turlari.
360. Epik asarlar tahlili, uni obrazlar tizimi orqali o'rganish.
361. Lirik asarlarni o'rganishda ta'lim texnologiyalaridan foydalanish.
362. Dramatik asarlarni tahlil qilishda ta'limiv o'yinlardan foydalanish.
363. Badiiy asar tilini o`rganish.
364. Nazariy tushunchalarni o`rganish.
365. Yozuvchi tarjimai holini o'rganishda multimediya vositalaridan va internet ma'lumotlaridan foydalanish.
366. Adabiyot o'qituvchisining faolivati va unga qo'yiladigan talablar.
367. Adabiyot o'qituvchisining darsga tayyorlanishi.
368. Adabiyot darslarida o'quvchilarning og'zaki va yozma nutqini o'stirish.
369. Sinfdan va maktabdan tashqari ishlar.
370. Adabiyotdan dars turlari.
371. Adabiyot darslarida ko'rsatmalilik.
372. Texnik vositalar va internet ma'lumotlaridan foydalanish.
373. Adabiyot darslarini kuzatish va tahlil qilish

IV. ATTESTATSIYA SINOVI NATIJALARINI BAHOLASH MEZONI

11. Attestatsiya sinovi bo'yicha talabalar bilimini baholash O'zbekiston Respublikasi Oliy va o'rta maxsus ta'lim vazirining 2018 yil 9 avgustdagi 19-2018-son buyrug'i bilan tasdiqlangan "Oliy ta'lim muassasalarida talabalar bilimini nazorat qilish va baholash tizimi to'g'risida"gi Nizom talablari asosida amalga oshiriladi.

12. Attestatsiya sinovi bo'yicha talabalar bilimini baholashda 5 baholik tizim qo'llaniladi.

13. Talabaning Attestatsiya sinovidagi natijalari quyidagi mezonlar asosida baholanadi:

Talaba mustaqil xulosa va qaror qabul qiladi, ijodiy fikrlay oladi, mustaqil mushohada yuritadi, o'z bilimlarini amalda qo'llash imkoniyatlarini ochib beradi, topshiriq (mavzu)ning mohiyatini tushunadi, biladi, ifodalay oladi, aytib beradi hamda topshiriq (mavzu) bo'yicha tasavvurga ega deb topilganda – "5" (a'lo) baho;

Talaba mustaqil mushohada yuritadi, o'z bilimlarini amalda qo'llash imkoniyatlarini ochib beradi, topshiriq (mavzu)ning mohiyatini tushunadi, biladi, ifodalay oladi, aytib beradi hamda topshiriq (mavzu) bo'yicha tasavvurga ega deb topilganda – "4" (yaxshi) baho;

Talaba o'z bilimlarini amalda qo'llash imkoniyatlarini ochib beradi, topshiriq (mavzu)ning mohiyatini tushunadi, biladi, ifodalay oladi, aytib beradi hamda topshiriq (mavzu) bo'yicha tasavvurga ega deb topilganda – "3" (qoniqarli) baho;

Talaba mazkur Dasturni o'zlashtirmagan, topshiriq (mavzu)ning mohiyatini tushunmaydi hamda topshiriq (mavzu) bo'yicha tasavvurga ega emas, deb topilganda – "2" (qoniqarsiz) baho.

14. Axborot texnologiyalarini qo'llash orqali o'tkaziladigan test sinovlarida har bir talabaga 100 (yuz) ta savoldan iborat test varianti taqdim etiladi.

Har bir test variantida mazkur Dasturga kiritilgan fanlarga doir savol (topshiriq)lar nisbati o'zaro mutanosib taqsimotda bo'lishi lozim.

Talaba bilimi Attestatsiya sinovida to'g'ri topilgan test savollari soniga nisbatan quyidagi taqsimotda baholanadi:

86 ta va undan ko'p savollarga to'g'ri javob berilganda – 5 ("a'lo");
71 tadan 85 tagacha savollarga to'g'ri javob berilganda – 4 ("yaxshi");
55 tadan 70 tagacha savollarga to'g'ri javob berilganda – 3 ("qoniqarli");
54 ta va undan kam savollarga to'g'ri javob berilganda – 2 ("qoniqarsiz").

Test shaklidagi Attestatsiya sinoviga 3 (uch) soat vaqt beriladi.

Test shaklidagi Attestatsiya sinovi talabalar sig'imiga qo'yiladigan texnik talablarga mos, kompyuterlar bilan jihozlangan o'quv xonalari (hudud)da o'tkaziladi.

15. Talaba baholash natijalaridan norozi bo'lgan taqdirda Attestatsiya sinovilari natijalari Komissiya tomonidan e'lon qilingan vaqtdan boshlab 24 (yigirma to'rt) soat davomida apellyasiya berishi mumkin.

Talabaning apellyasiya murojaati universitet rektori buyrug'i asosida tuziladigan Apellyasiya komissiyasi tomonidan 2 (ikki) kun ichida ko'rib chiqiladi va uning natijasi bo'yicha qaror qabul qilinadi.

V. ATTESTATSIYA SINOVI BO'YICHA TAVSIYA ETILADIGAN ADABIYOTLAR RO'YXATI VA QO'SHIMA USLUBIY KO'RSATMALAR

16. Dasturni o'zlashtirish bo'yicha foydalanishga tavsiya etiladigan adabiyotlar ro'yxati:

1. Abduazizov A.Tilshunoslik nazariyasiga kirish. – Toshkent,2010.
2. Abdujabborov A. Arab tili. – T ., 2007.

3. Abdurahmanov G'., Rustamov A. Qadimgi turkiy til.– T .: O'qituvchi, 1982.
4. Abdurahmanov G'., Shukurov Sh., Mahmudov Q., O'zbek tilining tarixiy grammatikasi.– T .: O'zbekiston faylasuflari milliy jamiyati, 2008.
5. Abdurasulov Y. Turkiy tillarning qiyosiy– T arixiy grammatikasi. – Toshkent, 2009.
6. Alimova D. Jadidchilik: islohot, yangilanish, mustaqillik va taraqqiyot uchun kurash. – Toshkent: Universitet, 1999.
7. Alimuhamedov. Antik adabiyot tarixi. – T .: "O'qituvchi", 1979.
8. Alisher Navoiy. G'azallar. Sharhlar. – T.: Kamalak, 1991.
9. Alisher Navoiy: qomusiy lug'at. 1-2-jildlar Mas'ul muharrir Sh.Sirojiddinov. – T.: Sharq, 2016.
10. Arastu. «Poetika». Axloqi kabir– T .: «Yangi asr avlodi», 2004
11. Aristotel. Poetika. - T.: Yangi asr avlodi", 2011.
12. Ashirboev S., Azimov I., Rahmatov M., G'oziyev A. Eski õzbek tili va yozuvi praktikumi, Toshkent, 2006.
13. Ashirboyev S. O'zbek dialektologiyasi. T:. "Navro'z", 2016....
14. Azimov I., G'oziyev A. Eski õzbek tili va yozuvi praktikumi fanidan mustaqil ishlar, Toshkent, 2010.
15. Bekmirzayev N. Notiqlik san"ati.– T oshkent, 2008.
16. Boboev T. "SHe'r ilmi ta'limi". Toshkent 1980-yil.
17. Boboev T. Adabiyotshunoslik asoslari. – T.: "O'zbekiston", 2003.
18. Boltaboev H. Sharq mumtoz poetikasi. – T.: O'zbekiston Milliy entsiklopediyasi, 2008.
19. Dadaboyev H., Xolmanova Z. Turkiy tillarning qiyosiy– T arixiy grammatikasi. – Toshkent, 2015.
20. Dadaboyev H.A. Zamonaviy o'zbek leksikografiyasi va terminologiyasi: majmua. Toshkent, 2016.
21. Doniyorov R. O'zbek tili ilmiy– T exnikaviy terminlar tarixidan. – Toshkent, 1974.
22. Doniyorov R. O'zbek tili texnik terminologiyasining ayrim masalalari. – T., 1977.
23. Enazarov T. J., Karimjonova V. A., Enazarova M. S., Mahmadiyev Sh. S., Rixsiyeva K. G'. O'zbek shevashunosligi. Toshkent: Universitet, 2012. – B. 184.
24. G'ulomov A., Qodirov M. Ona tili o'qitish metodikasi. Toshkent, 2012, 379 b.
25. G'ulomov A., Qodirov M. Ona tili o'qitish metodikasi. Toshkent, 2012, 379 b.
26. Hamdamov U. Qosimov V Jahon adabiyoti. – T .: "Barkamol fayz mediya" . 2017.
27. Haqqul I. Navoiyga qaytish. 1-kitob. –T., 2007.
28. Haqqul I.Navoiyga qaytish. 2-kitob. –T., 2011.
29. Hojiahmedov A.. "SHe'riy san'atlar va mumtoz qofiya" Toshkent 1999 .
30. Husanboyeva Q., Niyozmetova R. Adabiyot o`qitish metodikasi.

31. Ibrohimov N., Yusupov T. Arab tili grammatikasi. 1-, 2-jildlar. – T ., 1998,2003.
32. Irisqulov I.Tilshunoslikka kirish. – Toshkent,2009.
33. Is'hoqov F. Eski o'zbek tili va yozuvi. –Toshkent. 1995.
34. Is'hoqov Y. Navoiy poetikasi. – T.: Fan, 1983.
35. Ishoqov Y. Navoiy poetikasi. – T.: Fan, 1983.
36. Ishoqov Y. So'z san'ati so'zligi. – T.: O'zbekiston, 2014.
37. Ismoil Gasprinskiy va Turkiston. – Toshkent: Sharq, 2005.
38. Ismoil Gasprinskiy. Farog'at o'lkasi. –T.: Muharrir, 2013.
39. Ismoilbek Gasprinskiy. Hayot va mamot masalasi. Tanlangan asarlar. Nashrga tayyorlovchi, tarjima va izohlar: B.Qosimov, Z.Abdirashidov. Toshkent: Ma'naviyat, 2006.
40. Jahon adiblari adabiyot haqida. T., 2009.
41. Jamolxonov H. Hozirgi o'zbek adabiy tili. Darslik – Toshkent, 2013.
42. Jo'rayev M. Folklorshunoslik asoslari . –T.: "Fan", 2009.
43. Karimov B. Abdulla Qodiriy. –T.: FAN, 2006.
44. Karimov G'. O'zbek adabiyoti tarixi. 3-kitob. –T., 1975.
45. Karimov N. va b. XX asr o'zbek adabiyoti tarixi. –T. "O;qituvchi", 1999.
46. Komilov N. Ma'nolar olamiga safar. – T.: TAMADDUN, 2016.
47. Komilov N. Xizr chashmasi. – T.: Ma'naviyat, 2005
48. Kun.N. Qadimgi Yunoniston afsonalari. – T .: " O'zbekiston". 2013.
49. Madayev O. O'zbek xalq og'zaki ijodi. –T.: "Mumtoz so'z", 2013
50. Madvaliyev A. O'zbek terminologiyasi va leksikografiyasi. – T oshkent: O'zME, 2017.
51. Mahmudov H. O'qituvchi nutqi madaniyati. – T oshkent: Alisher Navoiy nomidagi O'zbekistan Milliy kutubxonasi nashriėti, 2007.
52. Mahmudov N. O'qituvchi nutqi madaniyati. – Toshkent: Alisher Navoiy nomidagi O'zbekiston Milliy kutubxonasi nashriyoti, 2010. – B.185.
53. Mahmudov N. O'qituvchi nutqi madaniyati. – Toshkent: Alisher Navoiy nomidagi O'zbekiston Milliy kutubxonasi nashriyoti, 2010. – B.185.
54. Marsel Erdal. A grammar of old Turkie.-Brill, 2004.
55. Mirzayev S. XX asr o'zbek adabiyoti. Darslik. T., «Yangi asr avlodi», 2005.
56. Mirzayev T. va boshqalar. O'zbek xalq og'zaki ijodi xrestomatiyasi.–T.: "Aloqachi", 2008.
57. Mirzayev T. va boshqalar. O'zbek xalq og'zaki ijodi. –T.:
58. Mitkov R. The Oxford handbook of Computational linguistics. Oxford university press, 2003.
59. Mustaqillik davri o 'zbek adabiyoti. T., 2006.
60. Normatov U. Yangi o'zbek adabiyoti, O'quv qo'llanma – T . Universitet, 2007.
61. Normatova Sh. Jahon adabiyoti. : Cho'lpon. 2008.

62. O.Sharafiddinov. Ijodni anglash baxti. T., 2004.
63. O'zbek tilining izohli lug'ati. 2 tomli. – Moskva, 1981.
64. O'zbek tilining izohli lug'ati. 5 tomli. – Toshkent, 2006-2008.
65. P.Qodirov. Ma'naviyat, modernizm va absurd. "O 'zAS", 26.03.2004.
66. Pulatov A. Kompyuter lingvistikasi. –Toshkent: Akademnashr, 2011.
67. Pulatov A.K., Muhamedova S. Kompyuter lingvistikasi (o'quv qo'llanma). –Toshkent, 2008.
68. Q.Yo 'ldoshev. Yoniq so 'z. T., "Yangi asr avlodi", 2006.
69. Qosimov B. Jadidchilik (ayrim mulohazalar) // Milliy uyg'onish va o'zbek filologiyasi masalalari. – Toshkent: Universitet, 1993. – B.12 – 39.
70. Qosimov B. XX asr boshida jadid adabiyoti va tarixiy hodisalar.
71. Qurbonov A. Aruz vazni. Uslubiy qo'llanma. – Namangan, 2020.
72. Quronov D. Adabiyot nazariyasi asoslari. – T .: «Xalq merosi», 2018
73. Rafiyev A.Rafiyev A. Turkiy tillarning qiyosiy– T arixiy grammatikasi. – Toshkent, 2004.
74. Rahimov A. Kompyuter lingvistika asoslari. – Toshkent: Akademnashr, 2011.
75. Rahimov S., Umurqulov B. Hozirgi o'zbek adabiy tili. Darslik – Toshkent, 2003.
76. Rahmonov N., Sodiqov Q. O'zbek tili tarixi.– T .: O'zbekiston faylasuflari milliy jamiyati, 2009.
77. Rajabov H. O'zbek shevashunosligi. Toshkent: O'kituvchi, 1996.
78. Rasulov A.. Badiiylik – bezavol yangilik. T., 2008.
79. Rasulov A.. Betakror o 'zlik. T., 2010.
80. Rasulov R.Umumiy tilshunoslik. – Toshkent,2013.
81. Safarov O. O'zbek xalq og'zaki ijodi. –T.: "Musiqa" nashriyoti, 2010.
82. Sanjar Sodiq. Yangi o'zbek adabiyoti tarixi. Darslik. T., «Universitet», 2005
83. Sayfullayeva R., Mengliyev B., Boqiyeva va b. Hozirgi o`zbek tili. O'quv qo'llanma. – T.,2009.
84. Sayfullayeva R., Mengliyev B., Boqiyeva va b. Hozirgi o`zbek tili. Darslik. – T.,2010.
85. Serebrennikov B.A., Gadjiyeva N.Z. Sravnitelno-istoricheskaya grammatika tyurkskix yazыkov. – M.,1986
86. Siddiqov D.. Qosimov A. Jahon adabiyoti. - Farg'ona. 2015.
87. Sirojiddinov Sh va b. Navoiyshunoslik. Darslik. – T.: TAMADDUN, 2018.
88. Sirojiddinov Sh. Alisher Navoiy. Manbalarning qiyosiy– T ipologik, tekstologik tahlili. – T.: Akademnashr, 2011.
89. Sravnitelno-istoricheskaya grammatika tyurkskix yazыkov. Morfologiya. – M.,1988
90. T.Jo 'raev. Ong oqimi. Modern. "Farg 'ona", 2009.
91. Talabov E. Arab tili. – T .: 0 'qituvchi, 1993.

92. Tilshunoslik nazariyasi va metodologiyasi. Tuzuvchi: H. Dadaboev. – Toshkent, 2004.
93. To'xliyev B. Ifodali o'qish. – T oshkent: Baèz,2008.
94. To'xliyev B., Shamsiyeva M. O'zbek tili o'qitish metodikasi. : T.: Ozbekislon Milliy kutubxonasi. 2010.
95. To'xliyev B., Shamsiyeva M. O'zbek tili o'qitish metodikasi. : T.: Ozbekislon Milliy kutubxonasi. 2010.
96. Tursunov U., O'rinboev B., Aliyev A. O'zbek adabiy tili tarixi.– T .: O'qituvchi, 1995.
97. Tuychiboev B., Xasanov V. O'zbek dialektologiyasi. Toshkent: Abdulla Qodiriy nomidagi xalq merosi nashriyoti, 2004.
98. U.Normatov. Ijod sehri. T., 2008.
99. U.Normatov. Ijodkorning daxlsiz dunyosi. T., 2009.
100. Ulug'ov A. Asl asarlar sehri. – T.: G'. G'ulom nomidagi nashriyot-matbaa ijodiy uyi, 2007.
101. Ulug'ov A.Adabiyotshunoslikka kirish. – T.: "Universitet", 2018.
102. Umarov E. Eski o'zbek lug'atlari. – Toshkent, 1994.
103. Xolmanova Z. Tilshunoslikka kirish. – Toshkent, 2007.
104. Yusupova D. Aruz alifbosi. – T.: Akademnashr, 2015.
105. Yusupova D. Aruz vazni qoidalari va mumtoz poetika asoslari. – T.: TA'LIM-MEDIA, 2019.
106. Yusupova D. O'zbek mumtoz va milliy uyg'onish adabiyoti (Alisher Navoiy davri). O'quv qo'llanma. – T.:TAMADDUN, 2016.
107. Ziyotov Z. Shumerlar va turon qavmlari. – T .: "Mumtoz so z . 2t;12.

17. Dasturni o'zlashtirish bo'yicha uslubiy ko'rsatmalar:

1. Reja tuzish
Berilgan barcha mavzularni tahlil qiling va ularni bo'limlarga ajrating.
O'zingiz uchun kunlik yoki haftalik tayyorlanish rejasini yarating. Har bir kunga aniq mavzularni belgilab oling.
2. Nazariy bilimlarni mustahkamlash
Har bir mavzu bo'yicha asosiy tushunchalar va ta'riflarni o'rganing.
O'zingizga qulay bo'lgan uslubda konspektlar yoki sxemalar tayyorlang.
3. Amaliy topshiriqlarni bajarish
Test savollari va yozma ishlarni bajarib, bilimlaringizni sinab ko'ring.
4. Adabiyotlardan foydalanish
Mavzular bo'yicha asosiy va qo'shimcha o'quv qo'llanmalarini o'qing.
Internet va elektron resurslardan foydalanib, kerakli ma'lumotlarni to'plang.
Ilmiy maqolalar, dissertatsiyalar va konspektlarni o'rganing.
5. Murabbiylar va guruh bilan ishlash
O'qituvchilar va maslahatchilarga savollar bilan murojaat qiling.
Do'stlar yoki kursdoshlaringiz bilan guruhda muhokama o'tkazing.
O'zaro savol-javob mashg'ulotlarini tashkil qiling.

6. Esda saqlash texnikalari
Tushunchalarni jadval, xarita va diagrammalar orqali yodlashga harakat qiling.
Axborotni yaxshiroq eslab qolish uchun uni ovoz chiqarib takrorlang.
Kichik qismlarga bo'lib, bosqichma-bosqich yodlang.
7. Sinov va o'z-o'zini baholash
Har hafta yoki oy yakunida bilimlaringizni test yoki og'zaki tarzda tekshirib ko'ring.
O'zingizga zaif tomonlaringizni aniqlab, ularni mustahkamlang.

VI. YAKUNLOVCHI QOIDALAR

18. Dasturda belgilangan qoidalar O'zbekiston Respublikasi qonunlari, O'zbekiston Respublikasi Prezidenti farmon va qarorlari, O'zbekiston Respublikasi Vazirlar Mahkamasining, shuningdek ta'lim sohasidagi vakolatli davlat boshqaruvi organlari tomonidan qabul qilingan qoida va me'yorlarga zid kelsa, yuqori turuvchi organlarda belgilangan qoida va me'yorlar amal qiladi.

19. Dastur Universitet Kengashi tomonidan tasdiqlangandan so'ng, yakuniy davlat attestatsiyasi boshlanishidan uch oy oldin talabalar e'tiboriga yetkaziladi hamda universitetning rasmiy saytiga joylashtiriladi.

20. Fakultet dekanlari tomonidan bitiruvchi kurs talabalariga mazkur Dastur asosida tayyorgarlik ko'rish va maslahatlar berish uchun zarur sharoitlar yaratiladi.